

VAIKUTA
VESIIN

VHS-MHS TPO-visualisointiprojekti

Esitys: Jan Ekebom & Turo Hjerpe (YM)

Koulutuspäivä 7.10.2020

Miksi TPO visualisoinnin nettisivua tarvitaan?

- Viranomaisten viestintään osana hallinnon avoimuutta ja saavutettavuutta
- Kansalaiset ovat huolissaan Itämeren ja vesien tilasta
- Merenhoidon toimenpideohjelman 29 toimenpide liittyy viestintään (VIESTI-1):
 - ”Merenhoidon tavoitteisiin ja toimenpiteisiin liittyvä viestintä”
 - Vesienhoidon laaja toimenpidekokonaisuus edellyttää että tiedot saadaan kootusti ja helposti viranomaisten sivuilta
- Nettisivusto on jatke Suomen EU raportoinnille
- VHS-MHS TPO visualisoinnin nettisivuston v.2.0 sisältää koko Suomen tiedot (manner-Suomen + Ahvenanmaan VHS ja MHS TPO tiedot) ja sivusto on käännetty ruotsiksi ja englanniksi (MHS osa julkaistaan lokakuun lopulla)

VAIKUTA
VESIIN

VAIKUTA
VESIIN

ETUSIVU

VESIENHOIDON TOIMENPITEET

MERENHOIDON TOIMENPITEET

Seuraa **vesien-** ja **merenhoidon** toimenpiteiden toteutumista

Vesien- ja merenhoidon tavoitteena on suojella, parantaa ja ennallistaa pinta- ja pohjavesiä niin, että saavutetaan vesistöjen ja Itämeren hyvä tila. Tämän sivuston avulla vesiensuojelusta kiinnostuneet toimijat saavat havainnollista tietoa vesien- ja merenhoitosuunnitelmien toimenpiteiden toteutumisesta sekä toimeenpanoon liittyvistä tarpeista.

LUE LISÄÄ

MacBook Pro

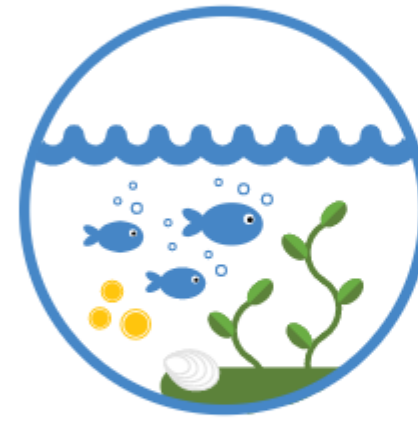

Toimenpiteiden jaottelu

Vesienhoidon toimenpiteet kohdistuvat suoraan pinta- ja pohjavesiin sekä niiden valuma-alueelle.

TUTUSTU TARKEMMIN →

Merenhoidon toimenpiteet pyrkivät parantamaan meriympäristön tilaa ja vähentämään siihen kohdistuvia paineita.

TUTUSTU TARKEMMIN →

Nosta rahat pintaan!

Tutustu vesienhoidon ja merenhoidon toimenpideohjelmien rahoitukseen ja rahoitushakuihin. Tutustu »

VESIENHOITOSUUNNITELMAT
KATTAVAT

28 815 km²

JÄRVIÄ

SUOMEN MERENHOITOSUUNNITELMA
KATTAA

82 000 km²

MERIALUEITA (ALUEVEDET JA TALOUSVYÖHYKE)

Tämän sivuston ovat toteuttaneet ympäristöministeriö, ELY-keskukset ja Suomen ympäristökeskus osana vesien- ja merenhoidon viestintää.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

VHS-MHS TPO sivuston 1.0 version saama palaute

TPO-visualisointisivuston palautekysely

KYSYMYSTEN YHTEENVEDOT

YKSITTÄISET VASTAUKSET

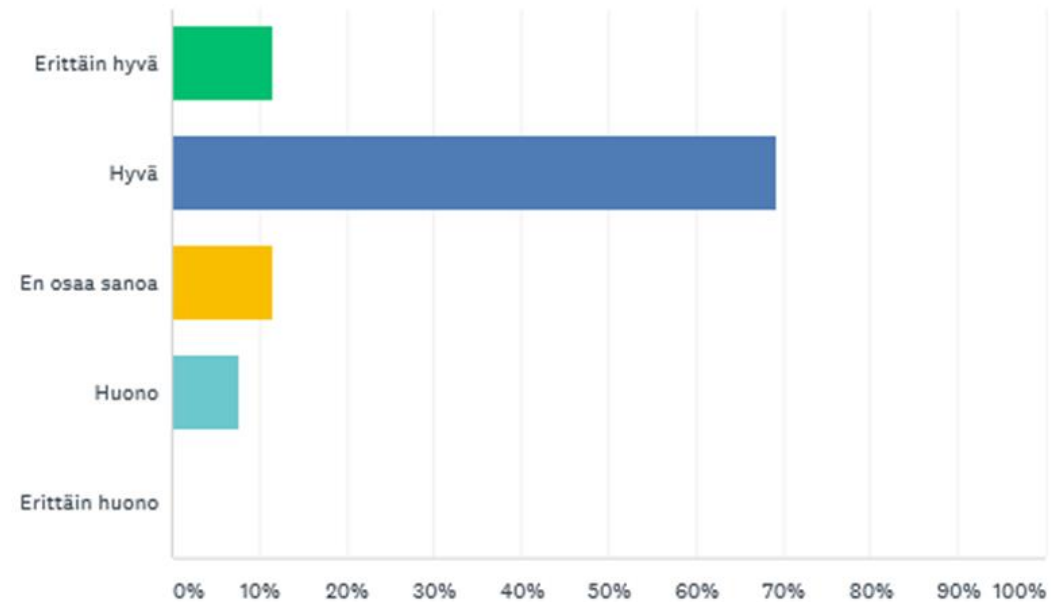
Kaikki sivut ▼

K1

Mikä on kokonaisarviosi sivustosta?

Vastattu: 26 Ohitettu: 0

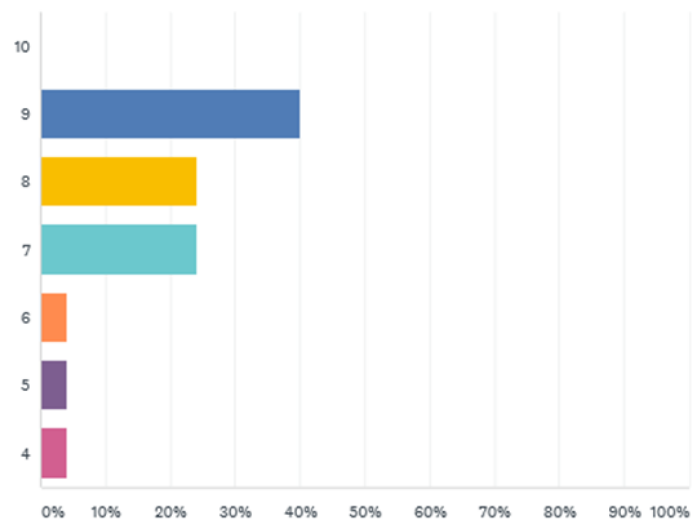

VHS-MHS TPO sivuston 1.0 version saama palaute

K5

Minkä arvosanan annat osiolle: VESIENHOIDON TOIMENPITEET? (linkki osioon) Salasana: vaikuta2019

Vastattu: 25 Ohitettu: 1

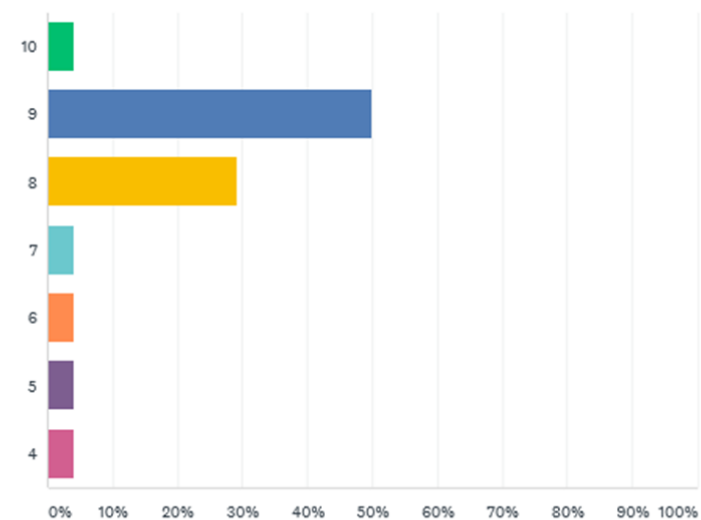
VASTAUSVAIHTOEHDOT	VASTAUKSET
10	0,00% 0
9	40,00% 10
8	24,00% 6
7	24,00% 6
6	4,00% 1
5	4,00% 1
4	4,00% 1
YHTEENSÄ	25

[Kommentit \(21\)](#)

K6

Minkä arvosanan annat osiolle: MERENHOIDON TOIMENPITEET? (linkki osioon) Salasana: vaikuta2019

Vastattu: 24 Ohitettu: 2

VASTAUSVAIHTOEHDOT	VASTAUKSET
10	4,17% 1
9	50,00% 12
8	29,17% 7
7	4,17% 1
6	4,17% 1
5	4,17% 1
4	4,17% 1
YHTEENSÄ	24

[Kommentit \(17\)](#)

VAIKUTA
VESIIN

Vesienhoidon toimenpiteet

 VAIKUTA
VESIIN

Vesienhoidon toimenpiteet

Vesienhoidon toimenpiteillä tarkoitetaan suoraan pinta- ja pohjavesiin sekä niiden valuma-alueelle kohdistuvia toimenpiteitä, joilla vähennetään ihmistoiminnasta aiheutuvia kielteisiä vaikutuksia sekä pinta- että pohjavesiin.

Tutustu vesienhoidon toimenpideohjelmiin >

Toteutumisan seuranta

Suomi on jaettu vesiensuojelun suunnittelua varten kahdeksaan vesienhoitoalueeseen, joille on laadittu vesienhoitosuunnitelma. Vesienhoitosuunnitelmissa on yhteenveto ELY-keskusten omille toimialueilleen laatimista toimenpideohjelmissa.

2016

Aloituis

Valtioneuvoston
hyväksymät
vesienhoitosuunnitelmat
vuosille 2016-2021.

2018

Väliarvio

Toimenpiteiden toteutumisen
arviointi kolmen vuoden välein.

2021

Loppuarvio

Toimenpiteiden onnistumisen
arviointi sekä uusien
toimenpiteiden suunnitelmat
vuosille 2022-2027.

VESIENHOIDON TOIMENPIDEOHJELMISSA KÄYNNISSÄ

233 toimenpidettä

87 kpl

TOTEUTETTU PIENEN VIRTAVESIEN
ELINYMPÄRISTÖKUNNOSTUKSIA

679 kpl

UUSIA MAATALOUDEN KOSTEIKKOJA JA
LASKETUSALTAITA

Pohjavesien suojelusuunnitelmia on
valmistunut

22 kpl

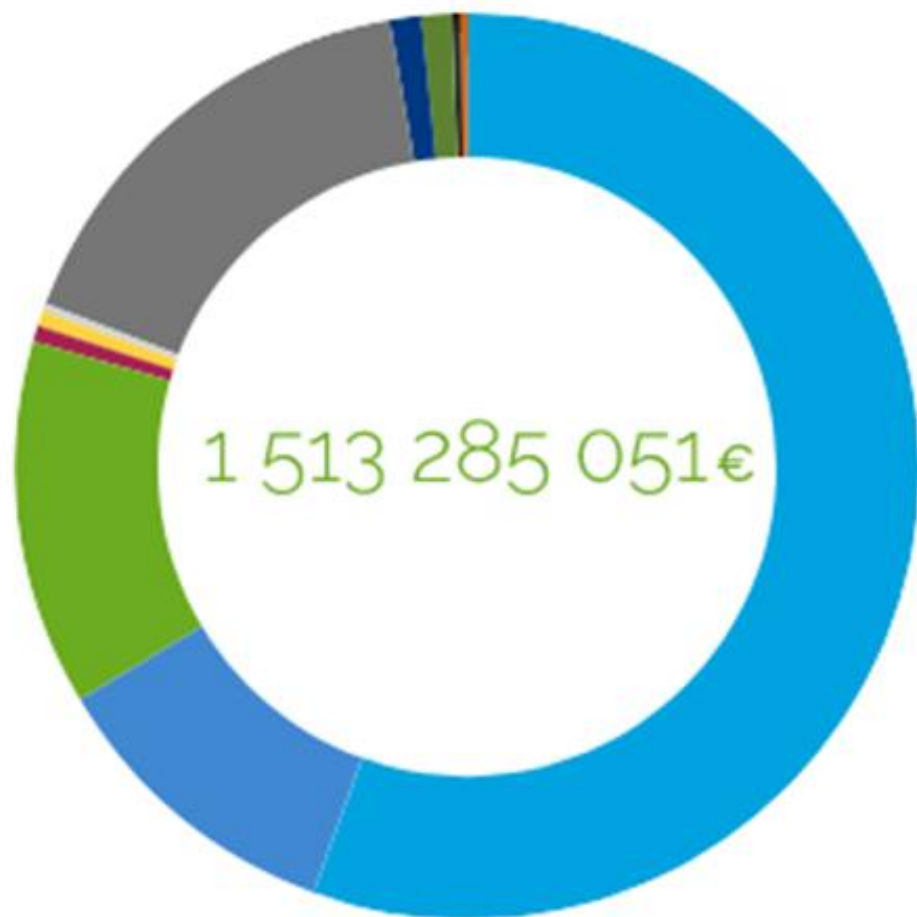
NE KATTAVAT 261 POHJAVESIALUETTA

Metsätalouden eroosiohaittojen
torjuntaan on rakennettu

931

VESIENSUOJELURAKENNETTA

SEKTORIN ARVIOITU OSUUS VESIENHOIDON KOKONAISKUSTANNUKSISTA

- Yhdyskunnat 55,8 %
- Haja-asutus 10,8 %
- Teollisuus 12,9 %
- Kalankasvatus 0,01 %
- Turvetuotanto 0,6 %
- Turkistuotanto 0,5 %
- Metsätalous 0,3 %
- Maatalous 16,5 %
- Happamuuden torjunta 1,0 %
- Maa-ainesten otto 1,0 %
- Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat ja selvitykset 0,04 %
- Liikenne 0,1 %
- Kunnostus, säännöstely ja vesirakentaminen 0,3 %
- Pilaantuneet maa-alueet 0,1 %
- Muut 0,001 %

SEKTORI	TAVOITTEESTA SAAVUTETTU V. 2018	
Yhdyskunnat	52 %	TUTUSTU TARKEMMIN →
Haja-asutus	55 %	TUTUSTU TARKEMMIN →
Teollisuus ja kaivostoiminta	49 %	TUTUSTU TARKEMMIN →
Kalankasvatus	13 %	TUTUSTU TARKEMMIN →
Turvetuotanto	57 %	TUTUSTU TARKEMMIN →
Turkistuotanto	80 %	TUTUSTU TARKEMMIN →
Metsätalous	45 %	TUTUSTU TARKEMMIN →
Maatalous	81 %	TUTUSTU TARKEMMIN →
Maankäyttö	100 %	TUTUSTU TARKEMMIN →
Happamuuden torjunta	50 %	TUTUSTU TARKEMMIN →
Maa-ainesten otto	64 %	TUTUSTU TARKEMMIN →
Pohjavesialueiden suojeleusuunnitelmat ja selvitykset	53 %	TUTUSTU TARKEMMIN →
Liikenne	38 %	TUTUSTU TARKEMMIN →
Kunnostus, säännöstely ja vesirakentaminen	43 %	TUTUSTU TARKEMMIN →
Pilaantuneet maa-alueet ja sedimentit	32 %	TUTUSTU TARKEMMIN →

VAIKUTA
VESIIN

SEKTORI

Maatalous

OHJAUSKEINON KUVAUS

Edistetään tilakohtaista käytännön tasolle menevää vesiensuojelutoimenpiteiden suunnittelua (ympäristökartoitus) sekä tilakohtaista neuvontaa. Laaditaan toimenpidesuunnitelma ja ohjeistus neuvonnalle ja tiedotukselle vesienhoidon kannalta tärkeimpien toimien valinnasta.

TOTEUTUSTILANNE

Toteutus alkanut (yksi tai useampia toimen suunniteltuja osia on ryhdytty toteuttamaan).

PERUSTELUT TOTEUTUSTILANTEeseen LIITTYEN

Neuvo2020-toimenpiteessä maatalouden ympäristötoimet ovat olleet suosituin osio. Yli 1/3 kaikkiaan lähes 80 000 neuvontakäynnistä on koskenut ympäristöneuvontaa. Neuvojille järjestetään säännöllisesti jatkokoulutusta.

OHJAUksen VASTUUTAHOt

MMM (1. vastuutaho), YM

VAIKUTA
VESIIN

Sektorit

Maatalous

Maatalouden toimenpiteet perustuvat suureksi osaksi Manner-Suomen maaseutuohjelman kautta rahoitettaviin toimenpiteisiin ja niillä pyritään ensisijaisesti vähentämään maataloudesta aiheutuvaa ravinnekuormitusta vesistöihin.

Pintavesien toimenpiteet

Valitse tarkastelutaso

Valtakunnallinen

Kasvinsuojeluaineiden käytön vähentäminen ja luonnonmukaisesti viljelty pello

Tavoite 253 826 ha

Lannan ja orgaanisen aineksen ympäristöystävällinen käyttö

Tavoite 263 306 ha

VAIKUTA
VESIIN

Merenhoidon toimenpiteet

VAIKUTA
VESIIN

Merenhoidon toimenpiteet

Suomen merenhoidon toimenpideohjelma 2015–2021 on laadittu meriympäristön tilan parantamiseksi ja siihen kohdistuvien paineiden vähentämiseksi. Pyrkimyksenä on, että toimenpideohjelman avulla voidaan ylläpitää ja tai saavuttaa meriympäristön hyvä tila.

[LUE LISÄÄ](#) ▾

MEREN TILAA PARANNETAAN

29

UUDELLA TOIMENPITEELLÄ

3 820 tonnia/vuosi

SUOMEN FOSFORIKUORMITUS ITÄMEREEN

89 400 tonnia/vuosi

SUOMEN TYPPIKUORMITUS ITÄMEREEN

SILAKAN DIOKSIINIPITOISUUS
ON LASKENUT HAITALLISENA
PIDETYN RAJAN ALLEKIPSİKÄSITTELYLLÄ VOIDAAN
VÄHENTÄÄ TIETTYJEN PELTOJEN
FOSFORIKUORMAA NOIN PUOLEEN

Uudet Toimenpiteet (2015-)

Näytä kaikki

Kaikki kategoriat

TOIMENPITEET	TOIMENPITEEN EDISTYMINEN	HANKKEIDEN LAM.	
1. Ravinteiden kierrityksen tehostaminen	Toteutus alkanut	*****	TUTUSTU TARKEHMIN --
2. Maastalouden ympäristökorvauskäytösten kehittäminen ja täysimääräinen hyödyntäminen	Toteutus alkanut	***	TUTUSTU TARKEHMIN --
3. Itämeren alueella tuotetuista raaka-aineista valmistetun kalarehun käyttöönoton edistäminen ja sikkukalajen käytön lisääminen ihmiskäyttöön	Toteutus alkanut	****	TUTUSTU TARKEHMIN --
4. Mereen laskevien virtavesien heikkien elöeläjen elinympäristöjen parantaminen	Toteutus alkanut	*****	TUTUSTU TARKEHMIN --
5. Kipsin peittävyys ravinteukuorituksen vähentämiseksi	Toteutus alkanut	*****	TUTUSTU TARKEHMIN --
6. Itämeren stäktion ravinnevarastojen merkitys ja vähentämismahdollisuudet	Toteutus alkanut	***	TUTUSTU TARKEHMIN --
7. Suomi osallistuu edelleen HELCOM-yhteistyössä neuvotteleihin Itämeren nimeämisalusten typpensidospöytätyön valvonta-alueeksi (INECA) kansainvälisessä merenkulkujärjestössä	Toteutettu	*	TUTUSTU TARKEHMIN --
8. Nestejätyn maksimikäytön edistäminen alusten polttoaineena ja tarvittavan infrastruktuurin rakentamisesta huolehtiminen	Toteutus alkanut	*****	TUTUSTU TARKEHMIN --
9. Lääkeshiehit merialueilla -selvitys	Toteutus alkanut	*****	TUTUSTU TARKEHMIN --
10. Kynjien laatu Itämeren päätyvän diksimi- ja furaanikuorituksen määrän ja muutosten selvittäminen	Toteutus alkanut	*	TUTUSTU TARKEHMIN --
11. Selvitys rannikkolajien kalastuksen säämelyn tehostamismahdollisuuksista ja tarpeista	Ei käynnistynyt	*	TUTUSTU TARKEHMIN --
12. Merihajusen suojelu	Toteutus alkanut	*	TUTUSTU TARKEHMIN --
13. Laaja yleiselvitys, tavoitteen asettaminen ja toimenpiteet meren roskapöytätyön vähentämiseksi	Toteutus alkanut	*****	TUTUSTU TARKEHMIN --
14. Lajien vedenalaisen melun vähentämiseen liittyvien päätösten edistäminen kansainvälisessä merenkulkujärjestössä	Toteutus alkanut	*	TUTUSTU TARKEHMIN --
15. Vedenalaisen melun tuottamisen vähentäminen	Toteutus alkanut	***	TUTUSTU TARKEHMIN --
16. Vedenalaisen rakentamisen aiheuttaman impulsiivisen melun vähentäminen	Toteutus alkanut	***	TUTUSTU TARKEHMIN --
17. Ruoppauksen haitallisten vaikutusten vähentäminen	Toteutus alkanut	**	TUTUSTU TARKEHMIN --
18. Valtakunnallisen meritiikan ja kivilahosten ottoasunneelman laatiminen	Toteutus alkanut	*	TUTUSTU TARKEHMIN --
19. Rannikkoalueen paikalliset virtausolosuhteiden parannustoimet	Ei käynnistynyt	*	TUTUSTU TARKEHMIN --
20. Öljyonnettomuuden riskin pienentäminen öljyastian väliseen lastinlaittoon liittyvien STS-toimien sääntelyn tarkentamisella Suomen vesialueella, sekä jatkamalla STS-toimien harmonisoidun käytännön luomista HELCOMin puolesta Itämeren alueella	Toteutus alkanut	**	TUTUSTU TARKEHMIN --
21. Alusliikenteen turvallisuuden parantaminen eNavigation-strategiaa toteuttavan Älyväytä-konseptin avulla	Toteutus alkanut	**	TUTUSTU TARKEHMIN --
22. Meriympäristövahinkojen torjuntavalmiuden kehittämisohjelman laatiminen	Toteutettu	*	TUTUSTU TARKEHMIN --
23. Kansallisen toimintasuunnitelman laatiminen koskien Itämerellä tapahtuvien alusvauriovahinkojen ekologisten seurauksien arviointia	Toteutettu	*	TUTUSTU TARKEHMIN --
24. Merellisten suojelualueiden sijoittaminen merialueasunneitelmiin	Toteutus alkanut	*****	TUTUSTU TARKEHMIN --
25. Suojelun tehostaminen merellisiä suojelualueilla	Toteutus alkanut	**	TUTUSTU TARKEHMIN --
26. Uhanalaisten lajien ja luontotyyppien toimenpideohjelmien	Toteutus alkanut	*****	TUTUSTU TARKEHMIN --
27. Vedenalaisen eläinympäristöjen suojelu	Toteutus alkanut	***	TUTUSTU TARKEHMIN --
28. Itämeren suojelun liittyvien hollotoimenpiteiden laatiminen ja toteutus	Toteutus alkanut	*	TUTUSTU TARKEHMIN --
29. Meren hoidon tavoitteisiin ja toimenpiteisiin liittyvä viestintä	Toteutus alkanut	*****	TUTUSTU TARKEHMIN --

Toimenpiteiden kohdistuminen meriympäristön tilan kuvaajiin

Meriympäristön tilaa arvioidaan 11 laadullisen kuvaajan avulla, jotka ovat luonnon monimuotoisuus, vieraslajit, kaupalliset kalat, ravintoverkot, rehevöityminen, merenpohjan koskemattomuus, hydrografiset muutokset, epäpuhtauksien pitoisuudet ja vaikutukset, epäpuhtaudet ruokakalassa, roskaantuminen sekä energia ja vedenalainen melu. Suurin osa toimenpiteistä kohdistuu useampaan kuvaajaan ja esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden tilaa voidaan parantaa joko suoraan tai epäsuorasti 23 uudella toimenpiteellä ja 40 nykytoimenpiteellä.

UUSIEN TOIMENPITEIDEN KOHDISTUMINEN MERIYMPÄRISTÖN TILAN KUVAAJIIN

- Luonnon monimuotoisuus 23 kpl →
- Vieraslajit 1 kpl →
- Kaupalliset kalat 10 kpl →
- Ravintoverkot 20 kpl →
- Rehevöityminen 9 kpl →
- Merenpohjan koskemattomuus 13 kpl →
- Hydrografiset muutokset 4 kpl →
- Haitalliset aineet 7 kpl →
- Haitta-aineet ruokakalassa 7 kpl →
- Roskaantuminen 2 kpl →
- Vedenalainen melu 5 kpl →

TOIMENPIDE

**Vedenalaisten avainelin ympäristöjen
suojelu**

TOIMENPITEEN EDISTYMINEN

- Toteutus alkanut

KUVAUS

Toimenpiteellä pyritään suojelemaan ekosysteemien toiminnallisuuden ja ekosysteempipalvelujen kannalta tärkeitä – tässä avainelin ympäristöiksi kutsuttuja – elinympäristöt. Se tehdään parantamalla avainelin ympäristöihin liittyvää tietoperustaa ja edistämällä näiden elinympäristöjen huomiointia suojeutusvelvoitteen täydentämisessä kaavoituksessa ja vesij- ja ympäristölupamenettelyissä.

Kaljojen lisääntymisaluet, rakkidev- ja punaievytyhteist tai merilajikonitit ovat ekosysteemien toiminnallisuuden ja ekosysteempipalvelujen kannalta keskeisiä avainelin ympäristöjä. Avainelin ympäristöjen tilan heikentymistä on mulla elinympäristöjä suurempia heijastelevakutuksia muusie ekosysteemin ja ekosysteempipalveluihin.

Erikoiset vesij- tai maa-alueella toteutettavat toimenpiteet soattavat vaarantaa ja muuttaa vahingollisesti merellä esiintyviä vedenalaisia avainelin ympäristöjä. Vastain mukaan vesitaloushankkeista ei saa aiheutua luonnon tai sen toiminnan vahingollista muuttumista tai vesitön tilan huononemista eikä vahinkoa tai haittaa kalakannolle. Ympäristönsuojelullisia säädelään aktiviteettejä, jotka voivat aiheuttaa sellaista pilaantumista, jonka seurauksena syntyy esimerkiksi haittaa luonnolle ja sen toiminnolle. Vesiympäristölle ja -luonnolle haittaa aiheuttavia ihmistoimintoja säännellään vesij- ja ympäristölain mukaisia lupamenettelyillä. Merellisten avainelin ympäristöjen esiintymisaluet on saatavilla riittävästi tietoa tai tieto ei ole aina käytökeljopöessa muodossa, jotta avainelin ympäristöjen suojelua voitaisiin tehostaa, tulla riittä koskevaa tietoa lisää ja tieto saatava kaavoitus- ja lupamenettelyssä saataville ja käyttökeljopöeseen muotoon.

Toimenpiteellä tuotetaan VIELMU-ohjelmassa tietoa toiminnallisesti ja ekosysteempipalvelujen kannalta tärkeiden vedenalaisten avainelin ympäristöjen esiintymisestä ja saatetaan tieto saataville käyttökeljopöessa muodossa vesij- ja ympäristölaia myöntävälle taholle. Avainelin ympäristöt tulee esittää paikkatietona karttapalvelussa. Tätä toimenpidettä varten tulee VIELMU-ohjelmaa jatkaa myös vuoden 2015 jälkeen.

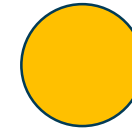
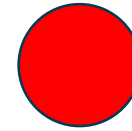
Tiedontuotannosta ja -järjestämisestä on hyötävä myös kaavoituksessa ja meritalousuunnittelussa. Toimenpiteessä tulee lisäksi selvittää, miten avainelin ympäristöjen turvaamiseen liittyviä tavoitteet nykyisellään huomioidaan vesij- ja ympäristölaia/ta, ovelio lupamdot niiden kannalta riittäviä. Tarpeen mukaan vesij- ja ympäristölaia myöntämiseen liittyvä ohjeistus tai sisäohjeistöö muutetaan avainelin ympäristöt huomioidiksi.

AIKATAULU

2015-2020

VASTUUTAHOT JA YHTEYSHENKILÖT

maa- ja metsätalousministeriö (MNM) ja ympäristöministeriö (YM)

- Toimenpiteen edistyminen
- Kuvaus
- Aikataulu
- Vastuutahot ja yhteyshenkilöt

Toimenpiteen alla toteutettavat työt ja hankkeet

KvarkenFlada

+

Vedenalaiset avainelinympäristöt ja niiden ekosysteemipalvelut (Meriavain)

+

Osana Helsingin ja Turun kolmatta Itämeri-toimenpideohjelmaa 2019-2023 mm. täydennetään tietoa vedenalaisista tuontotyypeistä ja meriekosysteemin tilaa indikoivista lajeista ja tuotetaan niistä paikkatietoa (toimenpide 72.) ja otetaan saariston ja merialueen ekologisesti arvokkaat alueet suojelun piiriin (toimenpide 75.) (Itämerihaaste).

+

Tämän sivuston ovat toteuttaneet ympäristöministeriö, ELY-keskukset ja Suomen ympäristökeskus osana vesien- ja merenhoidon viestintää.

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

S Y K E

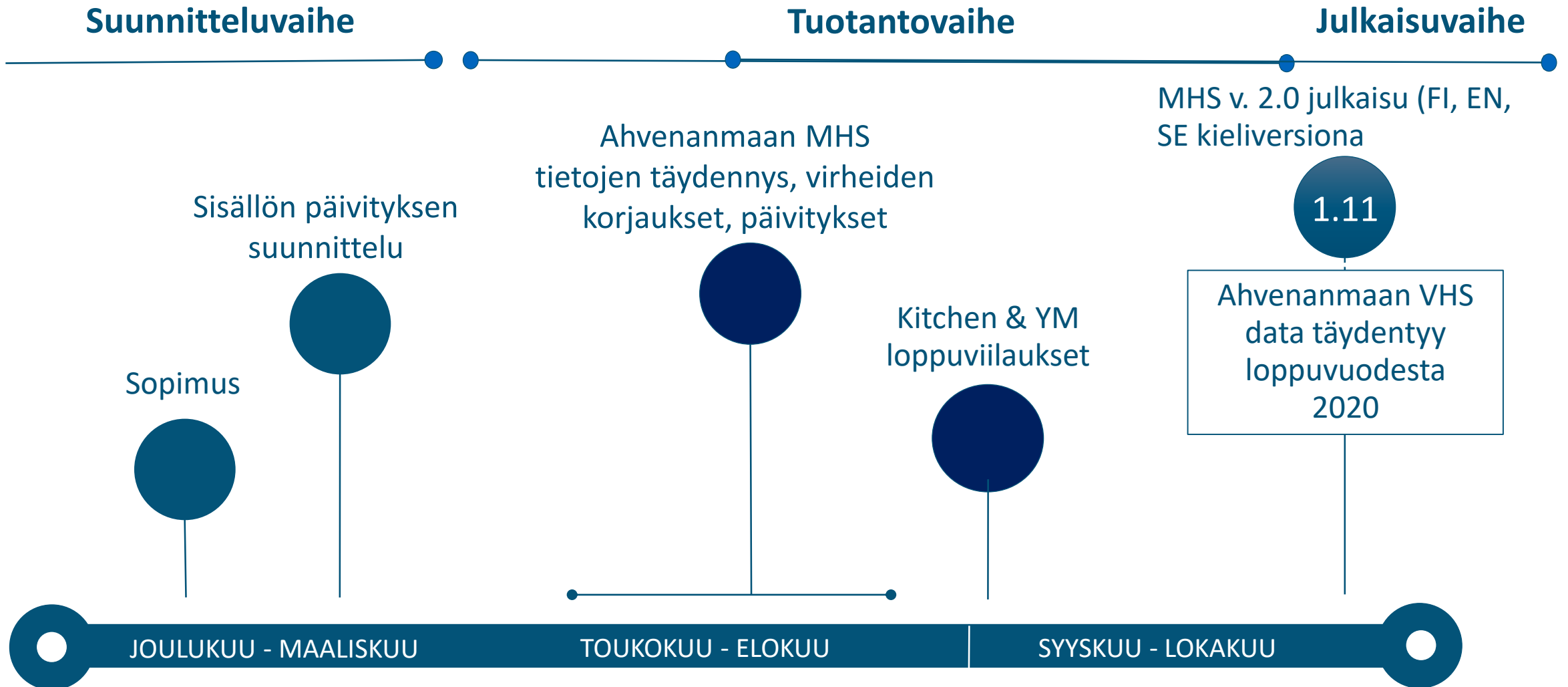

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

VHS-MHS TPO sivuston v.1.0 muu palaute ja v. 2.0 valmistelu

- Sivusto on esitelty 2019 HELCOM GEAR ja EUn Meristrategiadirektiivin POMESA –työryhmille ja palaute oli todella hyvää
- Sivusto esiteltiin alkuvuodesta 2019 Ahvenanmaalle
- Loppuvuonna 2019 varmistettiin resurssit v. 2.0 jotta sivusto voidaan päivittää, kääntää ja täydentää Ahvenanmaan VHS & MHS TPO -tiedoilla
- Keväällä allekirjoitimme sopimuksen Kitchenin kanssa ja työ alkoi

Nettisivuston v.2.0 aikataulu 2020

Kiitos!